

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 15/2008 vp

Hallituksen esitys laeiksi valmismatkaliikkeistä ja rikoslain 30 luvun muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on lähettänyt 9 päivänä syyskuuta 2008 talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi valmismatkaliikkeistä ja rikoslain 30 luvun muuttamisesta (HE 99/2008 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- vanhempi hallitussihteeri Tuomo Knuuti, työ- ja elinkeinoministeriö
- lainsäädäntöneuvos Marjo Lahelma, oikeusministeriö

- valmismatkayksikön päällikkö, lakimies PETERI Lehtonen ja lakimies Katri Väänänen, Kuluttajavirasto
- apulaisjohtaja Päivi Laatikainen-Mattsson, Suomen matkatoimistoalan liitto ry
- toimitusjohtaja Jukka Salama, Aurinkomatkat Oy
- lakiasiaintoiminnan johtaja Helena Pollari, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
- toiminnanjohtaja Jatta Erlund, AFS-Intercultural Programs Finland ry
- hallituksen puheenjohtaja Erkki Sjöstrand, Suomen Youth For Understanding (YFU) ry
- johtava lakimies Tuula Sario, Suomen Kuluttajaliitto ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi valmismatkaliikkeistä uusi laki, joka korvaisi nykyisen valmismatkaliikkeistä annetun lain. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi rikoslakia.

Ehdotetun lain säännökset vastaisivat sisältönsä suurelta osin voimassa olevia lain ja asetusten säännöksiä. Uuden lain tarve johtuu erityisesti siitä, että nykyisin asetukseen sisältyvät elinkeino-oikeudelliset säännökset siirrettäisiin perustuslain vaatimuksia vastaavasti lain tasolle. Siirrosta aiheutuu lakiin muutostarpeita siinä

määrin, että lain kirjoittaminen kokonaan uudelleen on perusteltua.

Ehdotetun lain soveltamisala olisi jonkin verran nykyistä laajempi. Valmismatkaliikkeen harjoittamiseen rinnastettaisiin laissa lentokuljetusten järjestäminen, tarjoaminen tai välittäminen kuluttajille, jos kuljetuksen järjestää, tarjoaa tai välittää muu kuin lentoliikenteen harjoittaja. Nykyinen sääntely koskee vain tilauslennolla tehtäviä kuljetuksia, mutta muutoksella katettaisiin myös reittilennolla tehtävät kuljetukset.

Valmismatkaliikkeen harjoittajien rekisteröintiä ja vakuuden asettamisvaatimuksia koskevat säännökset vastaavat vähäisin tarkennuksin voimassa olevaa lakia. Matkanvälittäjän velvollisuutta asettaa vakuus päämiehenään toimivan ulkomaisen matkanjärjestäjän puolesta tarkennettaisiin niin, että tällainen velvollisuus on välittäjällä vain, jos hänen päämiehensä ei ole asettanut niin sanotun pakettimatkadirektiivin mukaista vakuutta tai jos päämiehen kotipaikka on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Rekisteröinnin edellytyksiin lisättäisiin vaatimus, jonka mukaan luonnollisen henkilön on ol-

tava täysi-ikäinen. Lisäksi vaadittaisiin, ettei hän ole konkurssissa eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu.

Valmismatkaliikerikoksesta säädetty enimmäisrangaistus ehdotetaan korotettavaksi kuuden kuukauden vankeusrangaistuksesta yhden vuoden vankeusrangaistukseen. Samalla rangaistussäännökset siirrettäisiin rikoslakiin.

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan samana ajankohtana kuin niihin läheisesti liittyvä laki valmismatkalain muuttamisesta eli noin kuuden kuukauden kuluttua niiden hyväksymisestä ja vahvistamisesta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Talousvaliokunta ehdottaa, että lakiehdotukset hyväksytään hallituksen esityksen mukaisina.

Valmismatkaliikkeistä annetun lain 1 §:ssä säädetään lain soveltamisalasta. Pykälän 2 momentin mukaan valmismatkaliikkeen harjoittamiseen rinnastetaan lentokuljetusten järjestäminen, tarjoaminen tai välittäminen kuluttajille, jos kuljetuksen järjestää, tarjoaa tai välittää muu kuin lentoliikenteen harjoittaja.

Momentin perustelujen mukaan "nykyisestä poiketen merkitystä ei ole sillä, onko järjestetty lento luonteeltaan tilauslento vai reittilento".

Halituksen esityksen perusteluissa 7. sivulla (Lentokuljetusten tarjoaminen) selostetaan voimassa olevan sääntelyn puutteita ja todetaan niistä aiheutuneen kuluttajille paljonkin ongel-

mia, minkä vuoksi soveltamisalan laajennus on kuluttajansuojan kannalta perusteltua.

Hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen talousvaliokunta pitää lain soveltamisalan laajentamista niihin toimijoihin, jotka tarjoavat kuluttajille kuljetuksia reittilennolla itse lentoliikennettä harjoittamatta, tarpeellisena ja asianmukaisena.

Valmismatkaliikelakia sovellettaessa on painotettava valmismatkaliikkeen harjoittajan vastuuta ja huolehdittava kuluttajan edusta.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 21 päivänä lokakuuta 2008

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Jouko Skinnari /sd	Toimi Kankaanniemi /kd
vpj.	Antti Rantakangas /kesk	Jouko Laxell /kok
jäs.	Janina Andersson /vihr	Päivi Lipponen /sd
	Hannu Hoskonen /kesk	Marjo Matikainen-Kallström /kok
	Harri Jaskari /kok	Petteri Orpo /kok
	Anne Kalmari /kesk	Sirpa Paatero /sd
	Matti Kangas /vas	Ulla-Maj Wideroos /r.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eelis Roikonen.